

prima instanță: G. Bivol

dosar nr.3rh-61/17

instanța de apel: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița

instanța de recurs: V. Doagă, T. Chișca-Doneva, S. Moldovan

ÎNCHEIERE

5 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea de revizuire depusă de către Căpățînă Eduard și Condrea Silvia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Căpățînă Eduard și Condrea Silvia, reprezentați de avocatul Lupan Vadim împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Pretura sectorului Ciocana, Nacu Lidia, Nacu Nicolai și Calestru Nina cu privire la repunerea în termen și anularea procesului-verbal de recepție finală,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2017 prin care recursul declarat de către Căpățînă Eduard și Condrea Silvia a fost considerat ca inadmisibil,

constată:

La 10 iulie 2014 Căpățînă Eduard și Condrea Silvia, reprezentați de avocatul Lupan Vadim au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, intervenienți accesorii Pretura sectorului Ciocana, Nacu Lidia, Nacu Nicolai și Calestru Nina cu privire la repunerea în termen și anularea procesului-verbal de recepție finală.

În motivarea cererii de chemare în judecată au indicat că prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 decembrie 1999 lui Căpățînă Eduard i s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra casei de locuit din mun. Chișinău, str. Uzinelor 37, în mărime de 3/6 cotă-parte, iar Ninei Calestru și Lidiei Nacu în mărime de 1/6 cote-părți.

Comunică că Calestru Nina și Nacu Lidia mai dețin câte 1/12 cotă-parte din același bun imobil în baza contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață din 26 august 2010.

Menționează că prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 23 octombrie 2012 a fost determinat modul de folosire a terenului aferent imobilului comun, prin atribuirea lui Căpățînă Eduard partea I a sectorului de teren marcat de

punctele 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-1, inclusiv suprafața terenului aflat sub construcțiile deținute conform actelor de proprietate, cu suprafața de 690 m², iar Ninei Calestru și Lidiei Nacu partea II și III marcate de punctele 5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-5 cu suprafața de 690 m².

Totodată, instanța de judecată a mai stabilit că terenul aferent imobilului lit. A de pe str. Uzinelor 37, mun. Chișinău aparține cu drept de proprietate administrației publice locale în temeiul Codului funciar și deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 17-13-1 din 30 decembrie 2004, în mărime de 1/0 cotă-parte, iar persoanele anterior nominalizate posedă și folosesc acest teren în temeiul art. art. 1, 4, 34 Cod funciar.

Afirmă că pe terenul aferent imobilului mai sunt construite neautorizat casa de locuit lit. B-02, anexa lit. B1-02, beciul nr. III și șura nr. 7 din mun. Chișinău, str. Uzinelor 37.

Sușține că prin procesul-verbal de recepție finală nr. 803 din 12 noiembrie 2013 aceste construcții neautorizate au fost legalizate pe numele beneficiarei Nacu Lidia.

Consideră că procesul-verbal de recepție finală nr. 803 din 12 noiembrie 2013 este ilegal, deoarece construcțiile s-au edificat în lipsa autorizației de construcție și acestea se află pe terenul atribuit lui Căpățînă Eduard cu drept de folosință prin hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 octombrie 2013.

Insistă că procesul-verbal de recepție finală nr. 803 din 12 noiembrie 2013 s-a legalizat în lipsa acordului lui Căpățînă Eduard ca vecin.

Reiterează că casa de locuit lit. B-02 numărul cadastral 010030712002 a fost construită cu aproximativ 40 de ani în urmă de părinții lui Căpățînă Eduard din surse proprii și le aparține cu drept de proprietate.

Comunică că imobilul lit. B-02 este gestionat de Căpățînă Eduard și ar trebui să-i aparțină lui, iar în confirmarea faptului că acesta îl deservește servesc contractele încheiate cu furnizorii de servicii comunale.

Invocă faptul că Nacu Lidia nu a locuit în casa lit. B-02 din mun. Chișinău, str. Uzinelor 37, deoarece are alt spațiu locativ și nu a prezentat acte necesare care confirmă dreptul de proprietate asupra acestui imobil. Iar, anterior Căpățînă Eduard a început legalizarea construcțiilor pe numele său, însă i s-a refuzat pe motivul că lipsea acordul vecinilor.

Menționează Căpățînă Eduard că în lunile martie-iunie a anului 2014 s-a aflat în deplasare și nu a cunoscut despre răspunsul la cererea prealabilă.

Solicită Căpățînă Eduard și Condrea Silvia repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 803 din 12 noiembrie 2013 în privința casei de locuit nr. B-02, anexei B1-02, beciului nr. III și șurei nr. 7 din str. Uzinelor 37, mun. Chișinău.

La 17 martie 2016 reclamantii au depus o cerere de concretizare a pretențiilor solicitând repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 803 din 12 noiembrie 2013 în privința casei de locuit nr. B-02, anexei B1-02, beciului nr. III și șurei nr. 7 din str. Uzinelor 37, mun. Chișinău cu mențiunea că hotărârea instanței de judecată constituie temei de radiere a dreptului de proprietate din Registrul bunurilor imobile, înregistrat în baza procesului-verbal nr. 803 din 12 noiembrie 2013, după Nacu Lidia și Nacu Nicolai.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 21 martie 2016 a fost repusă în termen cererea de chemare în judecată depusă de Căpățînă Eduard și Condrea Silvia și a fost admisă acțiunea, fiind anulat procesul-verbal de recepție finală nr. 803 din 12 noiembrie 2013 emis pe numele Lidiei Nacu, în privința casei de locuit nr. B-2, anexei B1-02, beciului nr. III și șurei nr. 7 din str. Uzinelor 37, mun. Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016 au fost admise apelurile declarate de Nacu Lidia, Nacu Nicolai, Calestru Nina și de către reprezentantul Primăriei mun. Chișinău, a fost casată hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 21 martie 2016 și a fost emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă integral ca nefondată.

La 15 februarie 2017 Căpățînă Eduard și Condrea Silvia au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2017 recursul declarat de către Căpățînă Eduard și Condrea Silvia a fost considerat inadmisibil.

La 18 mai 2017 Căpățînă Eduard și Condrea Silvia au depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2016, solicitând admiterea cererii, casarea încheierii instanței de recurs cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de revizuire, au invocat că examinarea cauzei în ordine de apel a avut loc cu abateri de la normele legale, și anume după audierea explicațiilor participanților și cercetarea probelor, instanța de apel a dispus amânarea cauzei, stabilind o nouă ședință în vederea prezentării susținerilor orale și replicilor, ceea ce contravine art. 380 – 384 CPC.

Mai indică că instanța de apel nu a ascultat părțile la ședința preconizată pentru susțineri orale, însă a anunțat că se retrage în camera de deliberare, fapt prin care li s-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

Reiterează că decizia instanței de apel suferă de vicii, or în justificarea poziției de casare a hotărârii primei instanțe și respingere a acțiunii reclamantilor, instanța de apel și-a arogat atribuții improprii, atribuite prin lege altor organe competente, cum ar fi Comisia de recepție.

Susține că concluzia instanței de apel este direct contrapusă răspunsului Preturii sect. Ciocana, mun. Chișinău care, în calitate de membru al Comisiei de recepție, a declarat că își retrage semnătura de pe procesul-verbal de recepție finală nr. 803 din 12 noiembrie 2013 din cauza că Nacu Lidia nu a prezentat tot setul de acte, printre care și acordul coproprietarului Căpățînă Eduard.

Menționează că Nacu Lidia nu a prezentat Comisiei de recepție avizul Agenției Ecologice Chișinău, or, potrivit pct. 13 din Hotărârea Guvernului RM nr. 285 din 23 mai 1996 cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, investitorul prezintă comisiei de recepție avizele serviciilor pompieri, sanitare, al Departamentului Protecției Mediului Înconjurător și ale altor organe de control cu punctul de vedere privind execuția de facto a construcției.

Totodată a mai indicat că acordul vecinei Brumă Varvara, domiciliată în mun. Chișinău, str. Uzinelor 39 a fost prezentat și este anexat la materialele cauzei, acordul coproprietarului Calestru Nina a fost solicitat și este anexat, însă acordul

coproprietarului Căpățînă Eduard nu a fost solicitat, și legalizarea imobilului a avut loc fără înștiințarea acestuia.

Insistă că Nacu Lidia urma să obțină și acordul lui Căpățînă Eduard la legalizarea casei de locuit lit. B-02, anexei B1-02, beciului nr. III și șurei nr. 7 din str. Uzinelor 37, mun. Chișinău, lucru pe care dânsa nu l-a făcut, iar din acest motiv recepția construcțiilor numite a avut loc cu încălcarea procedurii stabilite de lege.

Afirmă că instanța de apel nu a aplicat prevederile pct. 13, 17, 18 din Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 285 din 23 mai 1996, care explică procedura și actele necesare recepției/legalizării unei construcții, art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09 iulie 2010.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

Conform art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

După cum rezultă din actele cauzei, revizuenții Căpățînă Eduard și Condrea Silvia, cu referire la prevederile art. 449 lit. b) CPC, au invocat doar temeiurile netemeinicii deciziei Curții de Apel din 23 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării încheierii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, să fie descoperite după ce încheierea judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) CPC, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarilor, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuenții să probeze că nu au știut anterior pronunțării încheierii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu au avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuenții trebuie să demonstreze că au întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Așadar, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării încheierii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea încheierii. Faptele noi

apărute după darea încheierii pot servi temei de adresare cu o nouă cerere în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

În același timp, revizuenții trebuie să probeze că au întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element indispensabil al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuenții de posibilitatea invocării unui atare temei.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că motivele invocate în cererea de revizuire nu pot fi reținute ca circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuenților anterior, deoarece revizuenții în mare parte oferă împrejurări ce țin de fondul cauzei, aducând în susținere materialul probator care a fost anexat la actele cauzei, respectiv a constituit obiect de studiu în cadrul judecării pricinii.

Mai mult că circumstanțele invocate ca temei de revizuire, inclusiv și cele cu privire la dezacordul cu decizia instanței de apel, au fost menționate de revizuenți și în recursul declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016, fapt ce în plus indică la netemeinicia cererii de revizuire.

Așadar, este evident că circumstanțele descrise de către revizuenți nu constituie circumstanțe nou-descoperite ce ar putea fi definite ca totalitatea de fapte juridice, care ar duce la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, or acestea nu au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, neavând o putere decisivă pentru răsturnarea hotărârii revizuirea a cărei se solicită.

Prin urmare, se reține că revizuenții nu au prezentat înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată, care să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită.

Situația de fapt impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuenții Căpățînă Eduard și Condrea Silvia în cererea de revizuire nu au invocat nici un temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, ci din contra au oferit împrejurări ce țin de fondul cauzei.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată prin prisma principiului securității raporturilor juridice.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Căpățînă Eduard și Condrea Silvia, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Căpățînă Eduard și Condrea Silvia, reprezentați de avocatul Lupan Vadim împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Pretura sectorului Ciocana, Nacu Lidia, Nacu Nicolai și Calestru Nina cu privire la repunerea în termen și anularea procesului-verbal de recepție finală

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva